

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 370

гр. Стара Загора, 11.03.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, ПА ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на десети март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Мариана М. Мавродиева

Членове: Веселина К. Мишова
Орлин Н. Летов

като разгледа докладваното от Мариана М. Мавродиева Въззивно частно гражданско дело № 20265500500159 по описа за 2026 година

Производството е образувано по частната жалба на „Б.Д.“ АД -гр.С., чрез ст. юриск. Р. М. против разпореждане № 715 от 02.02.2026г., постановено по ч.гр.д.№ 414/2026г. по описа на С. районен съд, в частта в която се отхвърля заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 ГПК и изпълнителен лист по чл.418 ГПК срещу длъжника П. И. А. в частта за обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава/ за периода 20.07.2025г. до 11.01.2026г. в размер на 6.63 евро като неоснователно.

Частният жалбоподател е останал недоволен от обжалваното разпореждане, поради което го обжалва в срока като неправилно. Излага съображения, че обезщетението /лихвена надбавка/ било изчислено съобразно размера на законната лихва. Неправилно съдът приел, че били нарушени чл. 33, ал.1 и 2 ГПК, неправилно сумирал договорения лихвен процент и наказателна надбавка 10%. Излага подробни съображения.

Моли да се отмени обжалваното разпореждане, да се издаде заповед за изпълнение и изпълнителен лист за дължимата сума 6.63 евро – обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава/ за посочения в заявлението период. Претендира за разноси за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като обсъди направените в жалбата оплаквания и провери допустимостта ѝ намери за установено следното:

Жалбата е допустима, като подадена в срока за обжалване, срещу подлежащ на обжалване акт, внесена е дължимата държавна такса за въззивното производство.

С обжалваното разпореждане, районният съд е отхвърлил заявлението на Б.Д.“ АД - гр.С. за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 ГПК и изпълнителен лист по чл.418 ГПК срещу длъжника П. И. А. в частта за

обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава/ за периода 20.07.2025г. до 11.01.2026г. в размер на 6.63 евро като неоснователно.

За да постанови това разпореждане, съдът е изложил съображения, че заявлението в обжалваната част за обезщетение /лихвена надбавка за забава /за претендирания период и размер е в противоречие със императивната норма на чл.33, ал.1 ал.2 ЗПК, според която при забава на потребителя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забава, като обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва, а съгласно клаузите на договора за кредит, наказателната лихва за забава се определя от договорения променлив лихвен процент плюс надбавка за забава 10 %.

Частно гражданско дело № 414/2026г. по описа на С. районен съд е образувано по заявление на „Б.Д.“ АД за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист по чл. 418 ГПК срещу П. И. А. за суми за главница, за договорна /възнаградителна/ лихва, за сумата от 6.63 евро - обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава/, санкционна лихва и законна лихва. В заявлението се твърди, че вземането произтича от договор за кредит, чиято предсрочна изискуемост е настъпила и длъжникът е уведомен.

Съдът е издал заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК № 177 на 02.02.2026г. срещу длъжника.

Заявителят е поискал издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ - извлечение от счетоводните книги на банката, като в т.12 на извлечението се претендира сумата 6.63 евро - обезщетение за забава /лихвена надбавка за забава/ за периода 20.07.2025г. до 11.01.2026г.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд приема от правна страна следното:

Разпоредбата на чл.417, т.2 ГПК предвижда възможност заявителят да поиска издаване на заповед за изпълнение и когато вземането, независимо от неговия размер, се основава на документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на банките. Съгласно разпоредбата на чл.60, ал.2 от ЗКИ извлечението от счетоводните книги следва да съдържа най-малко информация: за броя на вноските, които не са издължени на договорените дати за плащане или са частично погасени, за общия размер на просрочената сума; за общия размер на непогасената част от общия размер на дължимата сума от потребителя, включваща главница и непогасената договорена лихва; за размера на обезщетението за забава за просрочените плащания.

Претендираното от заявителя обезщетение за забава се начислява при неизпълнение на парично задължение и основанието за това е общата разпоредба на чл.86, ал.1 ЗЗД, която има обезщетителна функция за вредите на кредитора от забавата при неизпълнение на парично задължение. Обезщетителната (мораторна) лихва по чл.86, ал.1 ЗЗД не се дължи при нормално развитие на облигационното отношение - при срочно изпълнение на парично задължение, тъй като това задължение възниква не от договора или от закона с предписание да се възнагради кредитора за извършената от него

работа, а само при поискване. Обезщетението за забава (обезщетителна лихва, мораторна лихва) сочи на вида на вземането, докато понятието законна лихва указва начина на определяне на размера му - законната лихва по чл.86, ал.1 от ЗЗД представлява базата, върху която се определя обезщетението за забава при неизпълнение на парично задължение.

Видно от приложеното към заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение извлечение от счетоводните книги, в т. 12 от същото е посочен претендиращия размер на обезщетението за забава върху просрочена главница за периода до датата на настъпване на изискуемостта, а в т.13 - след този период до датата на подаване на заявлението в съда. Съгласно чл. 16.1 от Общите условия за предоставяне на кредити, при забава в плащането на дължимите суми по кредита, кредитополучателят дължи на банката обезщетение за забава, като частта на вноската, представляваща главница се олихвява с договорения лихвен процент и с надбавка за забава в размер на 10 процентни пункта. Договореният лихвен процент, с който се олихвява кредита е променлив и в чл. 6 от Договора за кредит за текущо потребление е предвиден 28.100 %, годишно. Очевидно е, че сборът на общия процент на обезщетението за забава е по-висок от законната лихва, което е в противоречие с разпоредбата на чл. 33, ал. 2 ЗПК, съгласно която, при забава на потребителя, кредиторът има право на обезщетение за забава, която не може да надвишава законната лихва. Общият размер на обезщетението за забава при всички случаи е в по – голям размер от законната лихва, тъй като неговия размер включва договорната лихва плюс законната лихва.

Неоснователно е оплакването в частната жалба, че олихвяването от банката било в размера на законната лихва – 10 %, защото това обстоятелство не става ясно от извлечението от счетоводни сметки на банката по никакъв начин. Съдът не може да тълкува или допълва документа, удостоверяващ задължение по чл. 417 ГПК, а следва да се води от неговото недвусмислено съдържание. От съдържанието на приложеното извлечение от сметки, не става ясно как е изчислен размера на претендираната лихва за забава за претендиращия период, а в приложения договор за кредит и общите условия към него е посочен механизъм на изчисляване на наказателната лихва и тя е по – висока от законно определената. По тези съображения, въззивния съд намира, че тази претенция на заявителя е неоснователна, като противоречаща от закона и не следва да се уважава, както правилно е приел, районният съд.

Предвид изложените съображения, въззивната инстанция намира, че частната жалба е неоснователна. Разпореждането, с което е отхвърлено заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК и изпълнителен лист в обжалваната част като правилно и законосъобразно, следва да бъде потвърдено.

Водим от горните мотиви и на основание чл.278, ал.1 и 2 от ГПК, Окръжният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА разпореждане № 715 от 02.02.2026г., постановено по ч.гр.д.№ 414/2026г. по описа на С. районен съд, в обжалваната част.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____